

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XV Міжнародної науково-
практичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів – 2020

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

д-р техн. наук **Гащук П.М.**

д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**

д-р техн. наук **Зачко О.Б.**

д-р техн. наук **Ковалишин В.В.**

д-р психол. наук **Кривошишина О.А.**

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

д-р фіз.-мат. наук **Тацій Р.М.**

канд. техн. наук **Башинський О.І.**

канд. техн. наук **Горностай О.Б.**

канд. техн. наук **Ємельяненко С.О.**

канд. геол. наук **Карабин В.В.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

канд. істор. наук **Лаврецький Р.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Рижас А.Г.**

канд. техн. наук **Рудик Ю.І.**

канд. психол. наук **Слободяник В.І.**

<p>ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ</p> <p>Технічний редактор, комп'ютерна верстка</p> <p>Друк на різнографі</p> <p>Відповідальний за друк</p> <p>АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:</p> <p>Контактні телефони:</p>	<p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності</p> <p>Климус М.В. Климус М.В. Фльорко М.Я.</p> <p>ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007</p> <p>(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88</p>
<p align="center">Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць XV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020. – 494 с.</p> <p align="center">Збірник сформовано за науковими матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності».</p> <p align="center">Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Пожежна та техногенна безпека; ▪ Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності; ▪ Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж; ▪ Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності; ▪ Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності; ▪ Управління проектами та програмами у безпеці життєдіяльності; ▪ Промислова безпека та охорона праці; ▪ Природничо-наукові аспекти безпеки життєдіяльності; ▪ Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки життєдіяльності; ▪ Цивільний захист. <p align="right">© ЛДУ БЖД, 2020</p>	
<p>Здано в набір 04.03.2020. Підписано до друку 23.03.2020. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 29,75. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua</p>	<p>За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.</p>

УДК 614.2

**ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ ПРАЦІВНИКІВ
ЛЬВІВСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ**

Небелюк В.І.

Трусевич О.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
Львівський університет безпеки життєдіяльності

В лабораторії Держпродспоживслужби трудова діяльність працівників пов'язана з використанням хімічних речовин, які можуть бути отруйними, токсичними, канцерогенними, наркотичними та викликати подразнення чи алергію. Проводяться дослідження із зразками харчових продуктів, біологічними матеріалами тварин та кормами, які потенційно можуть бути зараженими хворобами, небезпечними для здоров'я та життя людини. Досліди здійснюються на високоточному обладнанні, що вимагає особливої уваги оператора. Отже, на працівників лабораторії впливає велика кількість небезпечних та шкідливих чинників. Тому, постає важливе питання збереження здоров'я працівників даних лабораторій.

Відповідно до даних з листів непрацездатості та статистичних звітів Львівської регіональної лабораторії Держпродспоживслужби маємо, дані які виражено в таблиці 1:

Таблиця 1. Статистичні дані згідно листів непрацездатності.

Рік	2015	2016	2017	2018	2019
Кількість випадків захворювань	109	107	112	115	96
Число днів захворювань за звітний період	842	856	854	851	839

Розрахуємо показник тяжкості захворювання в період 2015-2019 років за формулою:

$Птз = Д/Б$, де

Д — кількість днів тимчасової непрацездатності;

Б — кількість випадків захворювань.

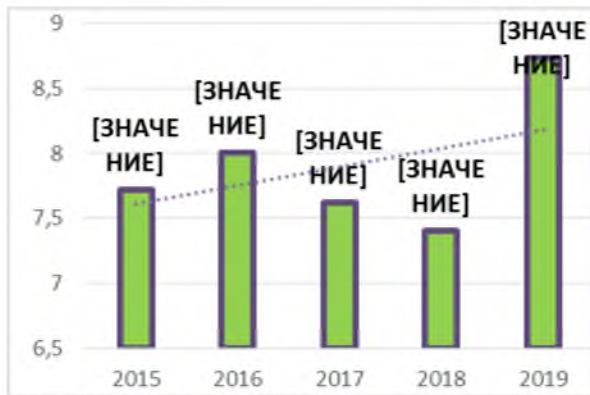
$Птз_{2015} = 842/109 = 7,72$

$Птз_{2016} = 856/107 = 8$

$Птз_{2017} = 854/112 = 7,62$

$Птз_{2018} = 851/115 = 7,4$

$Птз_{2019} = 839/96 = 8,73$

Рисунок. 1. Відображення показника тяжкості захворювань.

Отже, з рисунка 1 можемо зробити висновки, що показник тяжкості захворювань коливається.

При виконанні робіт в лабораторії Держпродспоживслужби на працівників можуть впливати небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

- біологічні: бактерії, віруси, рикетсії, спірохети, хламідії, гриби; гельмінти, найпростіші та ін., а також продукти їх життєдіяльності. Також небезпеку становлять піддослідні тварини і продукти їх життєдіяльності; культури клітин і тканин, генетичні фрагменти;
- хімічні: речовини, такі як канцерогенні, подразнюючі, сенсibiliзуючі, мутагенні, алергенні та наркотичні використовуються працівниками для проведення досліджень, можуть виділятися при роботі лабораторного обладнання;
- механічні: лабораторне устаткування, обладнання, що працює під тиском, центрифуги, скло, ріжучі, колючі інструменти, гострі краї посудин, меблів, обладнання;
- фізичні: електричний струм, ультрафіолетове, електромагнітне випромінювання, недостатня освітленість, відхилення вологості і температури робочої зони від встановлених норм, підвищена або знижена кратність повітрообміну, підвищений вміст шкідливих речовин у повітрі робочої зони, шум, гаряча вода та пара;
- психофізіологічні: навантаження на нервову систему працівників під час виконання трудових обов'язків.

Отже, шкідливі виробничі фактори мають значний вплив на працівників. Необхідно вживати всіх заходів для визначення впливу тих чи інших факторів на людину в процесі роботи та усувати їх дію для забезпечення збереження здоров'я та працездатності людей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Л.П. Керб. Аналіз і профілактика профзахворювань та виробничого травматизму. [Електронний ресурс] - Доступний з <http://studentbooks.com.ua/content/view/541/76/1/1/>
2. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М.П. Гандзюка. - К.: Каравела, 2011. - 384 с.

УДК 349.24

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Нікітчина А.О., Жукова Т.О.

*Лісюк В.М., к.т.н., доц., Фесенко О.О., к.т.н., доц.,
Одеська національна академія харчових технологій*

Згідно ст. 1 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» до категорії «молодь» відносять громадян України віком від 14 до 35 ро-ків [1]. 85,7% молоді в Україні є найманими працівниками. Понад 17,4% студентів і учнів працюють. Збереження здоров'я молоді означає взагалі збереження генофонду будь-якої країни. А створення безпечних умов праці, тобто охорона праці молодих працівників, повинно бути однією із основних складових державних соціальних програм.

Ризик виникнення виробничих травм серед молодих працівників зумовлений відсутністю достатнього досвіду, знань та навичок; нехтуванням власною безпекою та іноді зайвою самовпевненістю у своїх можливостях. У зв'язку з тим, що зазвичай молоді працівники не мають високої професійної кваліфікації й досвіду роботи, вони частіше працевлаштовуються на тимчасові посади початкового рівня, низькооплачувані, з ненормованим терміном робочого часу та іноді в небезпечних умовах. Відсутність гарантії стабільності вимушує змінювати місце роботи, а це тільки підвищує ризики травмувань із-за неможливості оволодіти в достатній мірі професійними навиками стосовно безпеки праці.

Окрім того, на сьогодні треба враховувати й те, що значна кількість молоді працює в неформальній економіці, де вони не мають належного соціального захисту й в певній мірі не виконується захист від небезпечних та шкідливих виробничих факторів. Сільське господарство, будівництво, сфера послуг – основні сектори економіки, в яких молодь часом працює в умовах небезпек та ризиків для власного здоров'я та життя.